

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ**
для здобувачів вищої освіти 1 курсу заочної форми здобуття освіти (1,6 р.н.)
освітньої програми «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом»
спеціальності 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

Лісна Анастасія Геннадіївна

yezjf@nuph.edu.ua

1. **Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра управління та забезпечення якості у фармацевції.
2. **Адреса:** Україна, м. Харків, 61140, вул. О. Невського, 18, Тел.: (+38057) 771-81-47.
3. **Веб-сайт:** <http://quality.nuph.edu.ua>
4. **Інформація про викладачів:**

Лісна Анастасія Геннадіївна

Кандидат фармацевтичних наук, доцент закладу вищої освіти кафедри управління та забезпечення якості у фармацевції Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності – 8 років, досвід науково-педагогічної діяльності – 8 років. Читає курс лекцій, проводить практичні та семінарські заняття з дисциплін «Безпека життєдіяльності», «Охорона праці в галузі та безпека життєдіяльності», «Безпека життєдіяльності та охорона праці», «Охорона праці в галузі та цивільний захист», «Формування бізнес-моделі та економічне управління організацією», «Економіка та організація біотехнологічних виробництв», «Фармацевтична логістика», «Управління запасами фармацевтичної продукції», «Управління фармацевтичними ланцюгами постачань» та ін. Наукові інтереси: фармацевтична логістика, управління безпекою та охороною праці у фармацевтичній галузі, економіка закладів охорони здоров'я.

5. **Консультації:** відбуваються згідно з розкладом он-лайн, який представлений на сайті кафедри управління та забезпечення якості у фармацевції за посиланням <https://quality.nuph.edu.ua/>.

6. **Анотація освітньої компоненти:** Освітня компонента є вибірковою в програмі підготовки здобувачів спеціальності «Менеджмент» за освітньою програмою «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом». Питання, які розглядаються у цій освітній компоненті, мають важливе значення для майбутнього менеджера, оскільки дають змогу розуміти принципи формування та функціонування системи управління запасами фармацевтичної продукції та сприяє вмінню управляти різними видами запасів задля досягнення мети фармацевтичної організації.

7. **Мета викладання освітньої компоненти:** Метою викладання є оволодіння методами та прийомами управління запасами, формування знань, умінь і навичок професійного рішення завдань у підвищенні конкурентоспроможності фармацевтичної організації за рахунок підвищення ефективності управління запасами, придбання необхідних навичок щодо виконання робіт, які є компетентністю магістра з менеджменту.

8. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

9. Програмні результати навчання:

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПРН 14. Обґрунтовувати оптимальні господарські рішення та управлінські альтернативи з метою оптимізації використання ресурсів ЗОЗ і ФО, спираючись на прогнозовані тренди соціально-економічного та демографічного розвитку системи охорони здоров'я і фармацевтичного ринку, знання нормативно-правових, законодавчих актів України та інших країн світу в сфері управління і охорони здоров'я, визначати соціально-економічні результати управлінських рішень і оцінювати пов'язані з ними ризики.

10. Статус освітньої компоненти: вибіркова.

11. Пререквізити освітньої компоненти: «Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій», «Фармацевтична логістика», «Управління фармацевтичними ланцюгами постачань».

12. Обсяг освітньої компоненти: 4 кредити ЄКТС 120 годин: 16 годин аудиторних занять, з них – 8 годин лекцій, 4 години – практичних занять, 4 години – семінарських заняття, 104 години самостійної роботи.

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти: проведення лекцій, практичних та семінарських занять.

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Управління запасами фармацевтичної продукції

Тема 1. Запаси як економічна категорія. Класифікація запасів фармацевтичної продукції. Запаси як економічна категорія. Трактуювання дефініцій «запаси» й «матеріальні запаси». Значущість запасів для стійкого функціонування логістичних систем фармацевтичних організацій. Основні чинники створення запасів у логістичних системах фармацевтичних організацій. Основні функції запасів фармацевтичної продукції. Втрати, що пов'язані з запасами фармацевтичної продукції. Класифікація запасів фармацевтичної продукції за різними ознаками: за призначенням, за характером потреби, за способом планування, за метою, за часом, за місцем знаходження. Виробничі запаси. Товарні запаси. Запаси «в дорозі». Поточні запаси. Сезонні запаси. Страхові запаси. Перехідні запаси. Неліквідні запаси. Підготовчі запаси.

Тема 2. Управління запасами фармацевтичної продукції : зміст та особливості. Трактуювання дефініції «управління запасами». Чинники застосування теорії управління запасами до рішення проблеми запасів у фармацевтичних організаціях. Першочергові заходи щодо організації управління запасами фармацевтичної продукції в логістичних системах. Застосування ABC- і XYZ-аналізу в організації управління запасами фармацевтичної продукції. Застосування «системи точності записів» в організації управління запасами фармацевтичної продукції. Інвентаризація запасів. Технології підвищення ефективності управління запасами фармацевтичної продукції в логістичних системах різних рівнів.

Тема 3. Показники стану запасів в логістичних системах фармацевтичних організацій. Аналіз статистики поведінки запасу фармацевтичної продукції: динаміка поповнення запасів, динаміка відвантажень запасів, середні показники поповнення й відвантажень запасів, варіація поповнення й відвантажень запасів, динаміка залишків запасу. Основні показники стану запасів фармацевтичної продукції: середній рівень запасів, запасоємність, рівень забезпеченості потреби в запасах, частка перехідного запасу, швидкість обертання запасів, час оборту запасів.

Тема 4. Витрати, що пов'язані з запасами в логістичних системах фармацевтичних організацій. Витрати на закупівлю запасів фармацевтичної продукції: зміст і сутність, розрахунок. Витрати на поповнення запасу фармацевтичної продукції: зміст і сутність, розрахунок. Витрати на утримання запасів фармацевтичної продукції: зміст і сутність, розрахунок; витрати на утримання складу; витрати на забезпечення руху запасу; витрати на обслуговування запасу; вартість ризиків, що пов'язані з утриманням запасу. Визначення загальних витрат, що пов'язані з запасами фармацевтичної продукції.

Тема 5. Моделі управління запасами фармацевтичної продукції. Трактуювання поняття «модель управління запасами». Призначення моделей управління запасами фармацевтичної продукції, їх зміст та сутність. Базова (основна) модель управління запасами – модель економічного замовлення (модель Вільсона). Основні припущення для використання моделі Вільсона в практичних розрахунках. Графічний опис моделі Вільсона. Сучасні модифікації моделі Вільсона для рішення проблеми запасів фармацевтичної продукції. Модель виробничого (по кількості) замовлення: зміст, сутність. Графічний опис моделі. Модель замовлення з резервним запасом фармацевтичної продукції: зміст, сутність. Графічний опис моделі. Модель з дисконтуємою кількістю замовлення: зміст, сутність.

Тема 6. Системи управління запасами в логістичних системах фармацевтичних організацій. Трактуювання дефініції «система управління запасами». Мета створення системи управління запасами у фармацевтичних організаціях. Загальна типологія систем управління запасами у фармацевтичних організаціях. Основні розрахункові параметри систем управління запасами у фармацевтичних організаціях.

Система управління запасами фармацевтичної продукції з фіксованим розміром замовлення. Система управління запасами фармацевтичної продукції з фіксованим інтервалом часу між замовленнями. Система управління запасами фармацевтичної продукції зі встановленою періодичністю поповнення запасів до постійного рівня. Система управління запасами фармацевтичної продукції «мінімум-максимум». Методологічні аспекти й особливості проектування системи управління запасами у фармацевтичних організаціях.

Тема 7. Стратегії управління запасами в логістичних системах фармацевтичних організацій.

Трактування дефініції «стратегія управління запасами». Стратегія найбільшої обачності: зміст, сутність, аналогова модель її реалізації у часі. Стратегія додаткового резерву: зміст, сутність, аналогова модель її реалізації у часі. Стратегія відсотка від попиту: зміст, сутність, аналогова модель її реалізації у часі. Оцінка ефективності стратегії управління запасами фармацевтичної продукції.

Семестровий залік

14. Види та форми контролю:

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, складання тестових завдань, виступи (наукові доповіді, презентації), активна участь у дискусіях, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач тощо.

Контроль змістового модуля: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач тощо.

Умови допуску до контролю змістового модуля: для допуску до контролю змістового модулю 1 необхідна наявність мінімальної кількості балів за темами 7-11.

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

Форма семестрового контролю: семестровий залік.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти: оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою: поточний контроль – 7-11 балів за тему за практичними та семінарськими заняттями, змістовий модуль 1 - 11-23 балів.

Результати семестрового контролю у формі семестрового диференційованого заліку оцінюються за шкалою ECTS, 100-бальною та недиференційованою шкалою («зараховано», «не зараховано»).

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів (% від кількості балів за модуль - для змістових модулів)
Модуль 1	
Змістовий модуль 1: Формування бізнес-моделі та економічне управління компанією. - оцінювання тем (1-7) (робота на заняттях 7-11 балів): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, виступи (наукові доповіді, презентації), активна участь у дискусіях, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач); - контроль змістового модуля 1 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач)	100 (100 %)
Семестровий контроль з модуля 1	100

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля.

16. Політики освітньої компоненти:

Політика освітньої компоненти («правила гри») визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти щодо академічної доброчесності, щодо відвідування занять, щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій) тощо.

Так, *політика щодо академічної доброчесності* ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ» (<https://nuph.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>). Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати (наукові доповіді) повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її не зарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні

заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу в НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a1.1-38-018_polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-u-nfau-red.-03-2021.doc-zi-zminamy.pdf) згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості.

Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання здобувачами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-38-182_polozhennia-pro-vidpratsiuvannia-studentamy-propushchenykh-navchalnykh-zaniat-ta-poriadok-likvidatsii-akademichnoi-riznytsi-v-navchalnykh-planakh-u-nfau-red.-03-2023.pdf) згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2.-32-031_polozhennja-pro-porjadok-ocinjuvannja-rezultativ-navchannja-zvo-u-nfau-red.05-2022.pdf)

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-38-050_polozhennia-pro-oskarzhennia-rezultativ-pidsumkovoho-kontroliu-znan-zdobuvachamy-vyshchoi-osvity-u-nfau-red.01-2021.pdf).

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.3-32-208_polozhennja-pro-porjadok-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanih-shljahom-neformalnoi-ta-informalnoi-osvity-red.02-2022.pdf). Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти атестаційна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання. Атестаційна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої компоненти:

Обов'язкова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виробнича логістика : метод. рек. для виконання практ. роб. / О. В. Посилкіна, Г. В. Кубасова ; НФаУ. Харків : 2019. 68 с. 2. Посилкіна О. В., Лісна А. Г., Котлярова В. Г. та ін. Сучасні тенденції розвитку логістики і логістичної інтеграції у фармації. Харків : НФаУ. 2020. 523 с.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Громовик Б. П., Унгурян Л. М. Фармацевтична логістика: фокус на допомозі пацієнту : монографія. Львів : Растр-7. 2013. 212 с. 2. Перебийніс В.І. Логістичне управління запасами на підприємствах : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2012. 279 с. 3. Лісна А.Г., Посилкіна О.В., Літвінова О. В., Братішко Ю.С. Дослідження сучасних трендів розвитку цифрової логістики у фармацевтичній галузі. Соціальна фармація в охороні здоров'я. 2022. Т8, №1. С. 34-50. 4. Літвінова О. В., Посилкіна О. В., Коваленко С.М., Братішко Ю.С., Лісна А.Г. Актуальні проблеми управління медичними відходами в умовах COVID-19 в Україні. Бізнес-Інформ. 2021. №11. С. 260-267. 5. Litvinova E., Posilkina O., Kovalenko S., Yeromenko R., Bratishko Y., Lisna A. Status and analysis of trends in the metformin-based drug development: formation of the logistic system

	of scientific research. Scientific Journal «ScienceRise: Pharmaceutical Science». 2022. №2 (36). P. 37-45.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сайт кафедри управління та забезпечення якості НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://quality.nuph.edu.ua/. 2. Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/ 3. Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://rada.gov.ua 4. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-okhoroni-zdorovya-ukraini/. 5. Logistics in Ukraine: Логістика в Україні: новини, аналітика, дослідження, PR. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://logistics-ukraine.com. 7. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=1641

18. Матеріально-технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти:

Матеріально-технічне забезпечення: персональні комп'ютери – 38 од.; проектор – 2 од.; екран моторизований – 2 од.; телевізор – 2 од.; Xerox – 1 од.; принтер – 2 од.

Програмне забезпечення: Microsoft Windows 10; Microsoft Office Standard; Програма для організації відеоконференцій ZOOM; Модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище MOODLE, Онлайн платформа Міро.